

stikkes noget tykkere, end naar den skal tørkes paa myren, og kan oplægges i raa tilstand. Det vil dog være heldigt, om den faar tørkeendel og derved letne lidt, før den lægges op.

Hesjen vil i fuldt færdig stand koste 0,70 à 1 kr. pr. l. m. Under forudsætning af 4 tørkninger pr. aar à 0,5 m.³ pr. l. m., falder der paa hver m.³ 7,5 øre i renter og amortisation af anlægskapitalen, naar hesjen koster 1 kr. pr. l. m., og renter og amortisationsudgifterne tilsammen antages at udgjøre 15 pct. Dette beløb vil dog for det væsentligste indspares gennem billigere stikning og ved, at tørkearbejdet paa marken bortfalder, samtidig som man opnaar en langt sikrere produktion.

Hesjen er i sommer forsøgt ved søndre Trondhjems amts landbrugsskole og har vist sig at fungere tilfredsstillende. Den har en længde af 130 m. og er frit bragt igennem de i en række staaende opbevaringshuse for den tørkede torv.

NYE OG PROJEKTEREDE TORVSTRØFABRIKER.

ROSENLUNDMYREN, beliggende umiddelbart ved Hjellebøl st., Urskog—Hølandsbanen, er af af hr. *Ragnvald Ihle*, Blaker, *indkjøbt for en pris af kr. 10,00 pr. maal* (10 ar).

Paa myren skal anlægges en torvstrøfabrik, hvorfra agtes solgt torvstrø og torvmuld. Denne myr er i sin tid undersøgt af myrselskabets sekretær og stod opført i tabellen over torvstrømyrer i »Meddelelse nr. 3« pag. 94—95. Den har, som det vil sees, et areal af 356 maal (10 ar). Hvidmoselagets gennemsnitlige tykkelse er ca. 4 m., hvor-efter kubikindholdet bliver ca. 1 424 000 m.³ hvidmose, tilsvarende ca. 2 mill. baller torvstrø à 65 kg.

Myren ligger høit — ca. 152 m. over havet — og nogenlunde frit. Langs vestkanten, paa den modsatte side af jernbanelinjen, er en lav fjeldaas, forøvrigt er kanterne af myren skogbevoksede og helder flere steder sterkt nedad, saaat myren overordentlig let lader sig afgrøfte til tre kanter. Nedbøren i distriktet er ca. 590 mm. aarlig, saaat tørkeforholdene maa ansees at være gode.

Imellem myren og Hjellebøl st. er et stykke fast mark af ringeværdi, det har hidtil været benyttet til havnegang. Denne tomt er tilstrækkelig stor for opførelse af fabriksbygning, der altsaa vil kunne ligge umiddelbart ved jernbanestationen.

Statsbanernes godsvogne vil kunne køres frem paa Urskog—Hølandsbanen paa særskilte traller. Afstanden pr. jernbane til Kristiania er 82 km.

BARKOSTMYREN, beliggende ca. 300 m. fra Barkost st., Tønsberg—Eidsfosbanen, *er indkjøbt af et interessentskab*, bestaaende af hr. gaardbruger L. Weltzin, Botne, Jarlsberg m. fl., *til en pris af kr. 6,00 pr. maal* (10 ar).

Paa myren skal anlægges en torvstrøfabrik for salg af torvstrø og torvmuld i Jarlsberg og andetsteds. Torvdriften vil blive kombineret med en dampsg.

Myren er tidligere undersøgt af landbruksingeniør Sverdrup og i høst af myrselskabets sekretær. Den har et areal af ca. 160 maal (10 ar), hvoraf halvdelen eies af torvstrøfabriken. Hvidmoselaget har en mægtighed af fra 1 til 4 m. og gennemsnitlig 2 m. De indkjøbte 80 maal (10 ar) indeholder altsaa ca. 160 000 m.³ hvidmose, tilsvarende ca. 240 000 baller torvstrø à 65 kg.

Afgroftningsforholdene er gode. Tørkeforholdene er derimod mindre gode, idet nedbøren i distriktet er over 1000 mm. aarlig, hvorfor hesjer tænkes anvendt, og er en del saadanne allerede opsat til prøve.

Optagning af strøtorv for næste aars drift paagaar for tiden paa hele det indkjøbte areal.

Fabrikbygning og dampsg vil blive opført paa fast mark ved udkanten af myren og lige ved veien til stationen. Et ballemagasin vil blive opført ved jernbanestationen. Tønsberg—Eidsfosbanen har samme sporvidde som Vestbanen. Afstanden pr. jernbane fra Kristiania er 144 km.

Under hvidmoselaget er der paa enkelte partier af myren et gennemsnitlig 2 m. tykt lag mindre vel moden brændtorv, der foreløbig ikke kan udnyttes, men hvoraf en del vil blive benyttet som brændsel til fabrikkens drift ved siden af det affald, som erholdes fra dampsgen.

STRANDBYGDENS TORVSTRØLAG pr. Øksna st., Østerdalen, er et aktieselskab, der har paabegyndt anlæg af en mindre torvstrøfabrik paa *Stormyren* pr. Øksna og tænker at sælge torvstrø saavel til bygdens eget behov som forøvrigt andetsteds i Østerdalen, hvor antallet af brugbare torvstrømyrer ikke er mange.

Myren, der isommer er undersøgt af myrselskabets sekretær, har et areal af ca. 70 maal (10 ar) og en gennemsnitlig dybde af 2 m. brugbart torvstrømateriale. Hvidmoselagets mægtighed er flere steder betydelig større, men myren kan vanskelig afgroftes til mere end 2 m. dybde. Herefter skulde myren indeholde ca. 140 000 m.³ hvidmose, tilsvarende ca. 200 000 baller torvstrø à 65 kg.

Da nedbøren i distriktet er ca. 600 mm. aarlig, er tørkeforholdene forsaavidt nogenlunde gode, men da myren ligger oppe i skogen og omtrent helt er omgivet af træer, vil vinden vanskelig kunne komme til. Det er derfor meningen at anordne tørkning paa hesjer, hvoraf flere allerede er opsat.

Torvstrøet vil blive solgt dels i løs vegt til afhentning, dels i baller for længere transport. Rivemaskine og sigt vil blive drevet med hestevandring, ballepressen med haandkraft.

I **NORDLAND** vil der med det første blive anlagt en mindre torvstrøfabrik i nærheden af *Mosjøen*, *Vefsen*. Ligeledes paa *Rønvik asyls* eiendom til gaardsbrugets behov. Desuden er mindre torvstrøanlæg paa tale flere steder i Nordland.

A **NTALLET AF TORVSTRØSAMLAG** omkring i bygderne, saavel i det søndenfjeldske som i det nordenfjeldske, er i sommerens løb betydelig forøget. Herom skal vi bringe yderligere oplysninger i den statistik over vort lands torvstrøtilvirkning, som agtes offentliggjort i et senere nr. af »meddelelserne«.

OM MYRUDTAPNING PAA VESTLANDET.

AF LANDBRUGSINGENIØRASSISTENT K. SOMMERSCHIED.

HER PAA VESTLANDET er der omtrent overalt en mængde større og mindre myrer og vandsyge strækninger, som ved mere eller mindre kostbart kanaliseringsarbejde kan gøres frugtbringende ved dyrkning. Arbejdet for at tilgodegjøre saadanne strækninger har efterhaanden tiltaget mere og mere, eftersom landmændene mere og mere har indset deres store betydning og nytte for jordbruget, og ikke mindst fordi staten har hjulpet til med pengebidrag til arbejderens udførelse. Som regel er den jord, som man saaledes faar tørlagt, af god, ja undertiden udmærket beskaffenhed. Der findes eksempler paa myrer saa gode, at de efterat være udtappede og drænerede har givet gode avlinger med liden eller ingen gjødning det første aar, om end saadanne hører til undtagelserne. Grunden til dette forhold er antagelig den, at de har ligget ved et vand eller et vandløb, som ved sine gjentagne oversvømmelser har tilført dem et fedt lag af slam og fine jordpartikler, saa at de paa den maade er blevne saa at sige opgjødlede. F. eks. paa Jæderen er saadanne myrer ikke sjeldne, og de kaldes der for »rækjerd«. Disse er da som regel heller ikke myrer i egentlig forstand, idet de er mere eller mindre sterkt opblandede med grus, sand og mulddannende emner. Undertiden ser man forskellige lag i myrerne af muldblandet sand eller grus midt inde i myrtagene, og saadanne myrer er da i regelen fortrinlige til dyrkning. I det hele taget paa- træffes her paa vestlandet sjeldnere rene mosemyrer; hyppigst finder man de saakaldte græsmyrer og rene torvmyrer, og de er da som regel lette og taknemlige at dyrke.

Hvorledes udtapnings- og sænkingsarbejder kommer igang og de vanskeligheder, som ofte da maa overvindes.

I **NI**TIATIVET til saadanne arbejders igangsættelse har her paa vestlandet altid udgaaet fra vedkommende grundeiere. En eller flere af dem, som indser nytten af foretagendet, henvender sig til landbrugsingeniøren for at faa sagen undersøgt. Der bliver da udført de nød-